

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 208/2021
03.03.2021. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Веска Крстајића, Милунке Цветковић, Драгана Аћимовића и Биљане Синановић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Дамјана Јовчића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљеног – адвоката Мирослава Тодоровића и адвоката Слободана Антонића, поднетим против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу К број 66/19 од 10.02.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 број 506/20 од 25.08.2020. године, у седници већа одржаној дана 03. марта 2021. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосновани, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног Дамјана Јовчића – адвоката Мирослава Тодоровића и адвоката Слободана Антонића, поднети против правноснажних пресуда Вишег суда у Шапцу К број 66/19 од 10.02.2020. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж1 број 506/20 од 25.08.2020. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) Законика о кривичном поступку, а захтев браниоца Мирослава Тодоровића и у односу на повреду закона из члана 74. тачка 3) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу исти захтеви **одбацују** као недозвољени.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Шапцу К број 66/19 од 10.02.2020. године, окривљени Дамјан Јовчић оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, за које дело је осуђен на казну затвора у трајању од 5 година и 6 месеци. У ову казну, окривљеном је на основу члана 63. КЗ урачунато време проведено у притвору од 06.06.2019. године од 20,00 часова, па све док решење о одређивању јемства не постане правноснажно.

Истом пресудом на основу члана 246. став 7. КЗ, од окривљеног је одузета опојна дрога хероин, упакована у 12 ПВЦ пакета, укупне нето масе 5983,45 грама, путничко возило марке „...“ беле боје, немачке регистарске ознаке „...“, број шасије „...“, са припадајућим кључем и саобраћајном дозволом и навигација „...“ црне боје са припадајућим елементима.

Окривљени је обавезан да суду плати на име паушала износ од 5.000,00 динара, те да ВЈТ у Шапцу на име трошкова кривичног поступка плати износ од 217.140,00 динара, а суду на име трошкова кривичног поступка износ од 16.863,00 динара, све у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж1 број 506/20 од 25.08.2020. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Шапцу и бранилаца окривљеног Дамјана Јовчића, а пресуда Вишег суда у Шапцу К број 66/19 од 10.02.2020. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда, захтеве за заштиту законитости поднели су:

- бранилац окривљеног Дамјана Јовчића – адвокат Мирослав Тодоровић, због повреде закона из члана 74. тачка 3) ЗКП, битне повреде одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и повреде кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, или да побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање;

- бранилац окривљеног Дамјана Јовчића - адвокат Слободан Антонић, због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) и из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, те због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијане пресуде тако што ће окривљеног ослободити од оптужбе, или да укине побијане пресуде и предмет врати првостепеном суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд доставио је по примерак захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), након разматрања списка предмета и правноснажних пресуда против којих су захтеви за заштиту законитости поднети, те након оцене навода у захтеву, нашао:

Захтеви су неосновани у делу у којем се односе на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, а захтев браниоца Мирослава Тодоровића и у односу на повреду закона из члана 74. тачка 3) ЗКП, док су у осталом делу захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног недозвољени.

Указујући на повреду закона из члана 74. тачка 3) ЗКП, бранилац Мирослав Тодоровић у захтеву за заштиту законитости истиче да је у току поступка окривљеном Дамјану Јовчићу повређено право на обавезну одбрану, обзиром да је лишен слободе 06.06.2019. године у 15.00 часова, те да је први контакт са браниоцем по службеној дужности имао у 20.30 часова, и поред тога што је одредбом члана 74. тачка 3) ЗКП прописано да окривљени мора имати браниоца чим буде задржан, односно од лишења слободе.

Изложене наводе захтева за заштиту законитости браниоца Мирослава Тодоровића, Врховни касациони суд оценио је неоснованим, из следећих разлога:

Одредбом члана 74. тачка 3) ЗКП прописано је да окривљени мора имати браниоца ако је задржан или му је забрањено да напушта стан или је притворен – од лишења слободе, па до правноснажности решења о укидању мера.

Одредбом члана 294. став 1. ЗКП, прописано је да лице ухапшено у складу са чланом 291. став 1. и чланом 292. став 1. тог законика, као и осумњиченог из члана 289. став 1. и 2. Законика, јавни тужилац може изузетно задржати ради саслушања најдуже 48 часова од часа хапшења, односно одазивања на позив. Ставом 2. наведеног члана прописано је да о задржавању јавни тужилац или по његовом одобрењу, полиција одмах, а најкасније у року од 2 часа од када је осумњиченом саопштено да је задржан, доноси и уручује решење, док је ставом 5. наведеног члана прописано да осумњичени мора имати браниоца чим орган поступка из става 2. овог члана донесе решење о задржавању.

Из списка предмета произилази да је МУП РС-ПУ у Шапцу Вишем јавном тужиоцу у Шапцу доставио кривичну пријаву са прилозима, против окривљеног Дамјана Јовчића, због постојања основа сумње да је учинио кривично дело неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, а у оквиру које се налази извештај о полицијском хапшењу и спровођењу окривљеног Дамјана Јовчића надлежном јавном тужиоцу. Такође, из списка предмета произилази да је окривљени задржан до 48 сати на основу члана 294. став 1. и 2. ЗКП и да је окривљени саслушан у просторијама ОКП, ПУ Шабац о чему је у складу са чланом 289. став 3. ЗКП обавештен Виши јавни тужилац у Шапцу, који је саслушање поверио полицији. Из записника о саслушању окривљеног Дамјана Јовчића произилази и да је окривљени пристао да свој исказ да у присуству браниоца по службеној дужности Мирка Зарића, са чијим ангажовањем се окривљени сагласио, да је саслушање започето у 21.30 часова и завршено у 22.00 часова, те да на овај записник ни окривљени а ни његов бранилац нису имали примедби. Из списка предмета произилази и то да је окривљеном саопштено да је према њему примењена мера задржавања дана 06.06.2019. године у 22.15 часова, а да му се задржавање има рачунати од 20,00 часова, када је ухапшен, односно када се одазвао на позив, те да му је решење о задржавању одмах уручено, у присуству браниоца – адвоката Мирка Зарића, у 22.15 часова.

Код напред наведеног, Врховни касациони суд налази да окривљеном Дамјану Јовчићу није повређено право на одбрану, односно није повређена одредба члана 74. тачка 3) ЗКП, обзиром да је окривљени већ приликом првог саслушања имао браниоца по службеној дужности – адвоката Мирка Зарића. При томе је без значаја навод браниоца Мирослава Тодоровића – да је окривљени лишен слободе у 15,00 часова, имајући у виду да је тада почела гранична провера возила окривљеног на излазу из Републике Србије – ГП Бадовинци, да су полицијски службеници у колима пронашли 12 ПВЦ пакета опојне дроге хероин, а након чега је о догађају обавештен ВЈТ у Шапцу који је предложио да се према окривљеном одреди мера задржавања до 48 часова, због постојања основа сумње да је извршио кривично дело из члана 246. став 1. КЗ.

Како, дакле, у конкретном случају ниједна процесна радња против окривљеног није предузета до 21.30 часова, када је почело саслушање окривљеног у присуству браниоца по службеној дужности – адвоката Мирка Зарића, те код чињенице да је окривљени имао браниоца пре доношења решења о задржавању (у 22.15 часова), то из свега наведеног јасно произилази да у конкретном случају није дошло до повреде

права на одбрану окривљеног Дамјана Јовчића, односно до повреде члана 74. тачка 3) ЗКП, како се то неосновано истиче у захтеву за заштиту законитости браниоца Мирослава Тодоровића. Стога је поднети захтев у овом делу одбијен као неоснован.

Неосновано се захтевима за заштиту законитости оба браниоца окривљеног Дамјана Јовчића – и адвоката Мирослава Тодоровића и адвоката Слободана Антонића, указује да је правноснажним пресудама учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП.

С тим у вези, у оба захтева наводи се да су дана 06.06.2019. године, на граничном прелазу Бадовинци радници ПУ у Шапцу обавили претрес возила окривљеног, супротно одредби члана 155. ЗКП, јер за претрес нису имали наредбу суда, а из које незаконите радње су, према ставу бранилаца, сви остали докази - фотодокументација, криминалистичко-техничка документација, потврде о привремено одузетим предметима и вештачење привремено одузетих предмета, незаконито прибављени, те се на њима не може засновати судска одлука.

Супротно изложеним наводима захтева за заштиту законитости бранилаца окривљеног, Врховни касациони суд налази да у конкретном случају није извршен претрес возила окривљеног, у смислу члана 155. ЗКП, већ преглед возила окривљеног у смислу члана 286. став 2. ЗКП, за коју радњу наредба суда није потребна.

Осим тога, исти наводи истакнути су у жалбама бранилаца окривљеног Дамјана Јовчића – адвоката Слободана Антонића и адвоката Биљане Данојлић, поднетим против првостепене пресуде, и били су предмет разматрања Апелационог суда у Новом Саду који је у овом кривичном поступку поступао у другом степену, па обзиром да је Апелациони суд у Новом Саду, ове наводе оценио неоснованим и за свој став – да се у конкретном случају не ради о доказној радњи претресања, већ о полицијским радњама из члана 286. став 2. ЗКП, у својој одлуци Кж1 506/20 од 25.08.2020. године, на страни 3, став 1, 2. и 3. изнео јасне и исцрпне разлоге, које Врховни касациони суд у свему прихвата као правилне, то на основу члана 491. став 2. ЗКП на ове разлоге и упућује.

Указујући на исту битну повреду одредаба кривичног поступка, бранилац Слободан Антонић у захтеву за заштиту законитости наводи и да је критичном приликом у возилу окривљеног пронађен део од пумпе за базен, за који је вештачењем утврђено да припада мотоциклу марке „...“ и да се ради о пумпи за уље, да је суд вештачење овог дела поверио „Аутоцентру ...“ у ..., те да је вештачење обављено у току главног претреса, а да суд није донео потребну наредбу за вештачење, нити је доставио окривљеном. Због тога је наведено вештачење, према ставу браниоца, обављено противно одредбама Законика о кривичном поступку, те се на њему не може засновати правноснажна пресуда.

Супротно изложеним наводима захтева, из списка предмета произилази да је на главном претресу одржаном дана 30.01.2020. године, поред осталог, извршен увид у извештај „Аутоцентра ...“ од 29.01.2020. године о прегледу пумпе за уље, те да је „Аутоцентар ...“ идентификовао тај предмет на основу наредбе Вишег суда у Шапцу ЗК број 66/19 од 29.01.2020. године. Поред тога, наведени извештај очигледно не представља вештачење, како се то неосновано тврди у поднетом захтеву, нити је у питању доказ који се односи на кривично дело неовлашћена производња и стављање у

промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ, па се на овом доказу став нижестепених судова о кривици окривљеног за предметно кривично дело и не заснива.

Из наведених разлога, захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљеног, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и из члана 74. тачка 3) ЗКП, одбијени су као неосновани.

У преосталом делу, исти захтеви су одбачени, из следећих разлога:

У преосталом делу, у захтеву за заштиту законитости браниоца Мирослава Тодоровића указује се на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, због које повреде је подношење овог ванредног правног лека дозвољено окривљенима преко бранилаца. Међутим, у вези ове повреде, бранилац у суштини указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање, истицањем да је у односу на окривљеног погрешно примењен члан 246. став 1. ЗКП, јер „у његовом поступању не постоје радње са обележјима наведеног кривичног дела, у смислу да је ради продаје држао 5 килограма хероина“, дакле указује на повреду одредаба члана 440. ЗКП, која није предвиђена као дозвољен законски разлог за подношење захтева за заштиту законитости окривљенима преко бранилаца, сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП. Стога је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца Мирослава Тодоровића у овом делу одбацио као недозвољен.

По оцени овога суда, недозвољен је и захтев за заштиту законитости браниоца Слободана Антонића у делу у којем се указује на повреду кривичног закона из члана 439. тачка 1) ЗКП. Ово стога што бранилац не наводи на који начин је нижестепеним пресудама учињена повреда кривичног закона по питању да ли је дело за које се оптужени гони кривично дело, већ истиче да је током поступка утврђено да на пакетима опојне дроге нема биолошких трагова окривљеног, да је бункер у возилу израђен пре него што је окривљени постао власник возила, уз сопствени закључак да окривљени није знао да се у колима налази опојна дрога, чиме је искључен његов умишљај. Како се изложеним наводима захтева оспорава оцена изведених доказа и указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање у правноснажним пресудама, а што није предвиђено као дозвољен законски разлог за подношење овог ванредног правног лека од стране окривљених преко бранилаца, сходно одредби члана 485. став 4. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца Слободана Антонића у овом делу одбацио као недозвољен.

Истим захтевом, указује се и на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, међутим не наводи се на који начин је нижестепеним пресудама оптужба прекорачена, већ се указује на неправилну примену мере безбедности, због тога што се број шасије наведен у првостпеној пресуди за једно слово разликује од броја шасије наведеног у потврди о привремено одузетим предметима од окривљеног, дакле указује се на очигледну омашку у куцању, а што такође не представља разлог због ког је у смислу члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење овог ванредног правног лека окривљеном преко браниоца. Стога је Врховни касациони суд захтев за заштиту законитости браниоца Слободана Антонића и у овом делу оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, а на основу одредбе члана 491. став 1. и 2. ЗКП у делу у којем су захтеви одбијени као неосновани, те на основу члана 487. став 1. тачка 2) у

вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем су исти захтеви одбачени као недозвољени, донета је одлука као у изреци пресуде.

Записничар-саветник,
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија,
Невенка Важић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић